

**ULUSLARARASI ELEKTRONİK
HABERLEŞME
SEKTÖRÜNDE GELİŞMELER BÜLTENİ**

**Sektörel Araştırma ve Strateji GeliŐtirme
Dairesi Başkanlığı**

BİLGİ TEKNOLOJİLERİ VE İLETİŞİM KURUMU

Ekim 2017

SAYI: 119

İçindekiler

YÖNETİCİ ÖZETİ	2
1. ÖRNEK ÜLKELERDEKİ DÜZENLEYİCİ GELİŞMELER	5
İNGİLTERE	5
FRANSA	6
HOLLANDA	7
İTALYA.....	8
FİNLANDİYA	9
İSPANYA.....	12
ABD	13
2. ULUSLARARASI KURULUŞLAR/BİRLİKLER.....	16
OECD	16
GSMA.....	19
BEREC	22
3. AB SAYISAL TEK PAZARI.....	26

YÖNETİCİ ÖZETİ

Diğer ülke ve uluslararası kuruluşların/birliklerin gündemlerini takip ederek tecrübelerinden istifade etmek amacıyla bilgi ve iletişim teknolojileri alanında yer alan belli başlı ülkelerin, uluslararası kuruluş ve birliklerin elektronik haberleşme sektörlerindeki gelişmeler ve sektöre yönelik düzenlemeleri esas alınarak derlenen “Uluslararası Elektronik Haberleşme Sektöründe Gelişmeler Bülteni” her ay hazırlanmakta ve Kurumumuz internet sayfasından kamuoyu ile paylaşılmaktadır.

Bülten kapsamında; bazı Avrupa ülkelerinin incelenmesinin yanı sıra, elektronik haberleşme piyasası, genişbant, bulut bilişim, yazılım hizmetleri, açık internet, güvenlik, gelişen teknolojiler ve gelecekte internet başlıkları altında Avrupa Birliği’nde (AB) yaşanan teknolojik ve düzenleyici gelişmeler, özellikle genişbant altyapılarının gelişmiş olduğu ABD ve Japonya gibi ülkelerdeki ilerlemeler ve uluslararası kuruluş ve birliklerdeki teknolojik ve düzenleyici gelişmelere yer verilmektedir.

Bu kapsamda; 2017 yılı Ekim ayı bülteninde İngiltere, Fransa, Hollanda, İtalya, Finlandiya, İspanya ve ABD gelişmeler incelenmiş, uluslararası kuruluşlardan OECD (Organization for Economic Cooperation and Development, Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü), GSMA (GSM Association, GSM Birliği), BEREC (Body of European Regulators for Electronic Communications, Avrupa Elektronik Haberleşme Düzenleyicileri Grubu), tarafından hazırlanan raporlar özetlenmiş ayrıca AB’de AB Sayısal Tek Pazarı başlığı altında yaşanan gelişmelere yer verilmiştir.

Bu bültenin hazırlanmasında; Cullen International’ın “Country Updates”, “Telecommunications Flashes” bölümleri, ilgili ülkelerin düzenleyici kurumlarının ve uluslararası kuruluşların/birliklerin internet sayfaları ve BT sektörüne yönelik haberler yapan uluslararası haber sitelerinden faydalanılmıştır. Bu kapsamda, 2017 yılı Ekim ayı Uluslararası Elektronik Haberleşme Sektöründe Gelişmeler Bülteninde yer alan hususlar aşağıda özetlenmektedir:

- İngiltere Düzenleyici Kuruluşu OFCOM'un önerisi ile BT şirketi tarafından, sadece sabit telefon hizmeti alan kullanıcılara yönelik fiyat indirimi planlanmıştır.
- OFCOM, genişbant abonelerinin alacakları hizmetle ilgili daha detaylı bilgilendirilmesi için yeni bir düzenleme taslağı hazırlamıştır.
- Fransız Düzenleyici Kuruluşu ARCEP, 2017'nin ikinci çeyreğine ilişkin sektörel verileri yayımlamıştır.
- ARCEP, sayısal kapsamanın ulusal çapta sağlanması için önerilerini hazırlayarak yayımlamıştır.
- ARCEP, kullanıcıların internet, mobil, sabit veya posta sektörlerinde hizmet aldıkları operatör veya hizmet sağlayıcı ile yaşadıkları sorunları rapor edebilecekleri bir internet portalı açmıştır.
- Hollanda telekomünikasyon şirketi KPN, Hollanda'nın en büyük iki kablo markası olan Zesko (Ziggo) ve UPC'nin birleşmesini onaylayan Avrupa Komisyonu'nun kararına karşı itirazda bulunarak temyize gitmiştir.
- İtalya Düzenleyici Kurumu AGCOM, İtalya'da depremden etkilenen kişiler için, uygulanacak özel tedbirleri dokuz yeni şehre genişleten bir karar yayımlamış olup fatura muafiyetini genişletmiştir.
- Roma belediyesi ile Fastweb şirketi, gelecek nesil servislerin geliştirilmesi amacıyla 5G ve Wi-Fi teknolojilerinin denemelerine başlamak için bir mutabakat anlaşması imzalamıştır.
- Finlandiya Düzenleyici Kurumu FICORA, Finlandiya'nın ilk ticari uydu sistemi olan ve Iceye Oy tarafından imal edilen uydu için lisans vermiştir.
- 2017 yılının ilk yarısına ait FICORA istatistikleri, sabit ve mobil genişbantta hızların artmaya devam ettiğini göstermektedir.
- İspanya düzenleyici CNMC, Telefónica'nın evrensel hizmet kapsamına dâhil sosyal tarife değişikliklerine yönelik bağlayıcı olmayan bir rapor yayımlamıştır.
- ABD'nin önde gelen mobil işletmecilerinden Sprint ve T-Mobile'ın birleşme anlaşması her iki işletmecinin de çeyrek dönem gelirlerini açıklamasını takiben gerçekleşecektir.
- Verizon, Qualcomm ve Novatel 5G mmWave teknolojisi konusunda birlikte çalışacaklarını duyurmuştur.

- ABD düzenleyici otoritesi FCC, yatırımları teşvik etmeye ve teknolojik ilerlemelere yardımcı olacak olan, 3,5GHz bandını yönetmek için koyduğu kurallarda bir takım değişiklikler yapmıştır.
- OECD Dijital Ekonomi Görünümü 2017 Raporu, hükümet politikalarının büyük teknoloji firmalarının liderliğindeki ekonomilerin ve toplumların dijital yenilikçiliğine ve dönüşümüne ayak uyduramadığını ileri sürmektedir. Ayrıca raporda, ülkelerin çabalarını hızlandırması, eğitim ve becerilere daha fazla yatırım yapması ve dijital dönüşümü daha üretken ve kapsayıcı hale getirmek için büyük veri analizi ve bulut bilişim gibi gelişmiş teknolojilerin, özellikle de küçük işletmeler tarafından daha fazla kullanılmasının teşvik edilmesi gerektiği çağrısında bulunmaktadır.
- GSMA Intelligence her yıl yayınladığı Avrupa Mobil Ekonomi Raporu'nun 2017 yılı versiyonunu yayımlamıştır.
- BEREC ve Radyo Spektrum Politika Grubu (Radio Spectrum Policy Group, RSPG) "sorunlu bölgelerde" mobil bağlantıyı kolaylaştırmaya yönelik ortak bir rapor taslağının kamuoyu görüşüne açılmasını onaylamıştır.
- BEREC 18 Ekim 2017 tarihinde Brüksel'de telekomünikasyon ve sayısal çevreden paydaşların toplandığı 5. Paydaş Forumu'nu düzenlemiştir.
- Avrupa Komisyonu 30 Ekim 2017 tarihinde AB araştırma ve yenilik programı Horizon 2020 kapsamında, 2018-2020 arasında 30 milyar Euro'nun nasıl harcanacağına yönelik açıklama yapmıştır
- ECTA Düzenleyici Konferansı, 28-29 Kasım 2017 tarihleri arasında Brüksel'de gerçekleştirilecek olup Avrupa Elektronik İletişim Kanunu en önemli gündem maddesi olacaktır.

1. ÖRNEK ÜLKELERDEKİ DÜZENLEYİCİ GELİŞMELER

İNGİLTERE

1.Sabit Telefon Hizmetleri Kullanıcılarına Yönelik İndirim

İngiltere Düzenleyici Kuruluşu OFCOM'un, sadece sabit telefon hizmeti alan kullanıcılara yönelik yayınladığı öneri doğrultusunda İngiltere'nin önde gelen telekomünikasyon şirketi olan BT söz konusu kullanıcıların aylık 7 Pound daha az ödeyecekleri bir plan hazırlamıştır¹. OFCOM yayınladığı öneride, internet veya TV hizmetleri almadan sadece sabit telefon hizmeti alanların genelde yaşlı veya düşük geliri insanlar olduklarını, BT'nin toptan seviyede ücretlerdeki düşüşü bu abonelere yansıtmadığını belirtmiştir. BT'nin bu indiriminden yaklaşık 1 milyon abonenin yararlanacağı ve uygulamanın Nisan 2018'de başlayacağı belirtilmiştir.

2.Genişbant Abonelerine Yönelik Düzenleme

OFCOM, genişbant abonelerinin alacakları hizmetle ilgili daha detaylı bilgilendirilmesi için yeni bir düzenleme taslağı hazırlamıştır². Taslağa göre operatörler kullanıcıları hem bayide hem de sözleşme üzerinde minimum hız, yoğun saatlerde olabilecek hız gibi konularda detaylı bilgilendirilmeleri öngörülmektedir. Taslağa göre operatörün garanti ettiği hızın altında kalması ve 1 aylık sürede bunu giderememesi halinde, kullanıcının herhangi bir ceza ödemeksizin operatör değiştirebilmesi de öngörülmektedir.

¹ Konuya ilişkin ayrıntılı bilgiye <https://www.ofcom.org.uk/about-ofcom/latest/features-and-news/charges-cut-million-bt-customers> adresinden ulaşılabilmektedir.

² Konuya ilişkin ayrıntılı bilgiye <https://www.ofcom.org.uk/about-ofcom/latest/media/media-releases/2017/better-information-buy-broadband> adresinden ulaşılabilmektedir.

1.2017-2 Çeyrek Verileri

Fransız Düzenleyici Kuruluşu ARCEP, 2017'nin ikinci çeyreğine ilişkin sektörel verileri yayımlamıştır³. Raporun önemli bulguları şöyledir;

- Operatörlerin bu çeyrekteki gelirleri 8,85 milyar € olmuştur (birinci çeyrek: 8,87 milyar €)
- Sabit genişbant abone sayısı 28,1 milyon olurken (birinci çeyrek: 27,9 milyon) aktif mobil genişbant abone sayısı 54,3 milyon olmuştur (birinci çeyrek: 53,3 milyon)
- 30 Mbit üzerinde hıza sahip olan abonelerin sayısı 6,1 milyon olmuştur (birinci çeyrek: 5,8 milyon).
- Sabit telefon abone sayısı 9,03 milyondan 8,76 milyona inmiştir. VoIP aboneleri ile birlikte bu sayı 38,8 milyondur.
- Abonelerin sabit ses hizmetleri için ödediği aylık ortalama ücret 22,7€ olurken, sabit genişbant için bu rakam 34 €'dur.
- Mobil abone sayısı (M2M hariç) 73,5 milyon olurken, bu rakamın 10,8 milyonu ön ödemelidir.
- Aktif 4G abone sayısı 36,5 milyondur.
- 2017-2 döneminde 1,8 milyon mobil numara taşınmıştır.
- Toplam gönderilen SMS sayısı 47,1 milyar adettir.
- M2M SIM kart sayısı 13,7 milyon olmuştur.

2.Sayısal Kapsamanın Genişletilmesi

ARCEP, Senatonun “sayısal kapsamanın ulusal çapta sağlanması” için önerilerini hazırlayarak yayımlamıştır⁴. Bu öneriler özetle;

³ Konuya ilişkin ayrıntılı bilgiye <https://www.arcep.fr/index.php?id=13738&L=1> adresinden ulaşılabilir.

⁴Konuya ilişkin ayrıntılı bilgiye [https://www.arcep.fr/index.php?id=8571&no_cache=1&no_cache=1&tx_gsactualite_pi1\[uid\]=2087&tx](https://www.arcep.fr/index.php?id=8571&no_cache=1&no_cache=1&tx_gsactualite_pi1[uid]=2087&tx)

- Sabit şebekeler kadar mobil kapsamanın artırılmasının da önemli olduğu,
- Mevcut durumda iki operatörün 2020 hedeflerini sağlamasının mümkün görünmediği, bunun sağlanması için yatırım yapılması gereken alanlarda yatırım yapmaya istekli özel şirketler arasında pay edilerek zorlayıcı anlaşmalar yapılması gerektiği,

ifade edilmiştir.

3.Şikâyetler İçin İnternet Portalı

ARCEP, kullanıcıların internet, mobil, sabit veya posta sektörlerinde hizmet aldıkları operatör veya hizmet sağlayıcı ile yaşadıkları sorunları rapor edebilecekleri bir internet portalı açmıştır⁵. Bu portal sayesinde yapılacak düzenlemelerde tüketici deneyimlerinin daha fazla göz önünde olması amaçlanmaktadır.

HOLLANDA

KPN'nin, Rakibinin Kablo Birleşmesine Karşı Temyizi

Hollanda telekomünikasyon şirketi KPN, 2014'te Hollanda'nın en büyük iki kablo markası olan Zesko (Ziggo) ve UPC'nin birleşmesini onaylayan Avrupa Komisyonu'nun Ekim 2014 kararına karşı itirazda bulunmuştur⁶. Ziggo bayrağı altında birleşen şirket, daha sonra Aralık 2016'da Vodafone Group'un % 50'sine sahip dörtlü ortak girişim

[gsactualite_pi1\[annee\]=&tx_gsactualite_pi1\[theme\]=&tx_gsactualite_pi1\[motscle\]=&tx_gsactualite_pi1\[backID\]=26&cHash=289ff5ee215b46160ee5fe386d3aacb2&L=1](https://www.arcep.fr/index.php?id=8571&no_cache=1&no_cache=1&tx_gsactualite_pi1[motscle]=&tx_gsactualite_pi1[backID]=26&cHash=289ff5ee215b46160ee5fe386d3aacb2&L=1) adresinden ulaşılabilir.

⁵ Konuya ilişkin ayrıntılı

https://www.arcep.fr/index.php?id=8571&no_cache=1&no_cache=1&tx_gsactualite_pi1%Buid%5D=2086&tx_gsactualite_pi1%Bannee%5D=&tx_gsactualite_pi1%Btheme%5D=&tx_gsactualite_pi1%Bmotscle%5D=&tx_gsactualite_pi1%BbackID%5D=26&cHash=8a1edbaeea0a63edb8faf0cf21006fc1&L=1 adresinden ulaşılabilir.

⁶ Konuya ilişkin detaylı bilgiye

<https://www.telegeography.com/products/commsupdate/articles/2017/10/27/kpn-wins-appeal-against-2014-cable-rival-merger/> adresinden ulaşılabilir.

VodafoneZiggo'yu kurmadan önce, Liberty Global tarafından konsolide edilmiştir. KPN'nin, rakibinin kablo birleşmesine karşı temyiz süreci devam etmektedir.

1. Depremlerden Etkilenen İnsanlar İçin Özel Tedbirler

İtalya Düzenleyici Kurumu AGCOM, İtalya'da depremde etkilenen kişiler ile ilgili uygulanacak özel tedbirleri dokuz yeni şehre genişleten (Barete, Cagnano Amiterno, Castelcastagna, Colledara, Fano Adriano, Farindola, Isola del Gran Sasso, Pietracamela ve Pizzoli) bir karar yayımlamıştır. İlave olarak AGCOM, devam eden acil durumu göz önüne alarak 28 Şubat 2018 tarihine kadar, telefon faturalarının ödenmesindeki muafiyeti genişletmiştir.⁷

Tablo 1. Hasar Gören Binalardan Etkilenen Aboneler İçin Özel Tedbirler

	Ödeme muafiyeti	Tercihli tarife	Bedava aylık veri kullanımı
Sabit	✓ 3 ve 12 ay arasındaki faturalara	✗	✗
Mobil	✗	✓ Faturalı: 6 ay boyunca % 50 indirim Ön ödemeli: 6 ay boyunca bir önceki aya ait toplam faturanın % 50'si ücretsiz	✓ 6 ay süresince 1 GB
Ticarethane	✗	✓ Aşağıdaki seçeneklerden birisi seçilebilmektedir: Sabitte: 6 ay boyunca sabitte % 50 indirim Mobil faturalı: 6 ay boyunca % 50 indirim Ön ödemeli: 6 ay boyunca bir önceki aya ait toplam faturanın % 50'si ücretsiz	✓ 6 ay süresince 1 GB

⁷ Konuya ilişkin ayrıntılı bilgiye <http://www.cullen-international.com/product/documents/B5TEEU20170011> adresinden ulaşılabilmektedir.

2. Roma'da 5G ve Wi-Fi Servisleri İçin Testler

Roma belediyesi ile Fastweb şirketi, gelecek nesil servislerin geliştirilmesi amacıyla 5G ve Wi-Fi teknolojilerinin denemelerine başlamak için bir mutabakat anlaşması imzalamıştır. Mutabakata göre, Roma Belediyesi ve Fastweb, 2018 yılından itibaren Akıllı Şehir ve Nesnelerin İnternet'i gibi konularda test projeleri için işbirliği yapmayı kabul etmişlerdir.

Anlaşmaya göre Fastweb gerekli şebeke altyapısını tasarlayacak ve inşa edecek, Roma belediyesi ise sivil altyapı ile ilgili tüm bilgileri sağlayacaktır. İmzalanan anlaşma ile başkent, ülkenin Avrupa'daki hedeflerine ulaşma arzusuna katkıda bulunmak amacıyla çalışan diğer altı İtalyan kentine katılmış olacaktır.⁸

1. Finlandiya'nın İlk Ticari Uydusu

Finlandiya Düzenleyici Kurumu FICORA, Iceye Oy tarafından imal edilen bir uydu sistemi için lisans vermiştir. Bu, Finlandiya'nın ilk ticari uydu sistemidir. Uydu sistemi, Antarktika ve Svalbard'da bulunan iki radar uydusundan ve yer istasyonlarından oluşmaktadır.

Radar uyduları, bulutlu veya yağışlı hava koşullarında olduğu gibi karanlık ortamlarda ve kötü hava koşullarında da görüntü yakalayabilmektedir. Kötü görüş, karanlık, yağmur veya bulutlarla kısıtlanamayan radar uyduları, her koşulda 24 saat hizmet vermek için kullanılabilir.

⁸ Konuya ilişkin ayrıntılı bilgiye <http://www.cullen-international.com/product/documents/B5TEEU20170011> adresinden ulaşılabilir.

Radar uyduları, bölgede faaliyet gösteren deniz taşımacılığı şirketleri açısından çok önemli olan Kuzey Kutbu'ndaki buz kütüğü hareketinin görüntülerini yakalamaktadır. Ayrıca petrol sızıntısı olan alanları görüntüleme, otopanlardaki trafik akışlarını izleme ve orman hasarlarının boyutunu belirlemek için de kullanılabilir.

Önümüzdeki yıllarda, sadece birkaç saat gecikmeli olarak dünyanın her yerinden radar görüntüleri sağlamak amacıyla sisteme yeni uydular eklenebilecektir. Gelecekte, tüketicilerce seçtikleri yerlerin yakınında gerçek zamanlı radar uydu görüntüleri satın alınabilecektir.

Deniz kurtarma birimleri gibi kurtarma servisleri, fırtına hasarının izlenmesi ve iyileştirilmesi amacıyla önemli bilgiler sağladığı için radar uydularından da yararlanabilecektir.

Kullanılan frekansa ilişkin mutabakata varılmadığında, uydular dünyanın herhangi bir yerinde enterferansa neden olabilmektedir. Lisans verilmeden önce FICORA, Iceye Oy'un uydu sisteminde kullanılan telsiz frekansları için Uluslararası Telekomünikasyon Birliği (ITU) düzenlemelerine uygun olarak bir onay talep etmiştir. ITU süreci sırasında FICORA tarafından ICEYE-POC uydu sisteminden mevcut veya planlanmış bazı sistemlere potansiyel enterferans ile ilgili olarak ITU'nun diğer ülke üyelerince gündeme getirilen çeşitli konuların çözülmesi gerekmektedir.

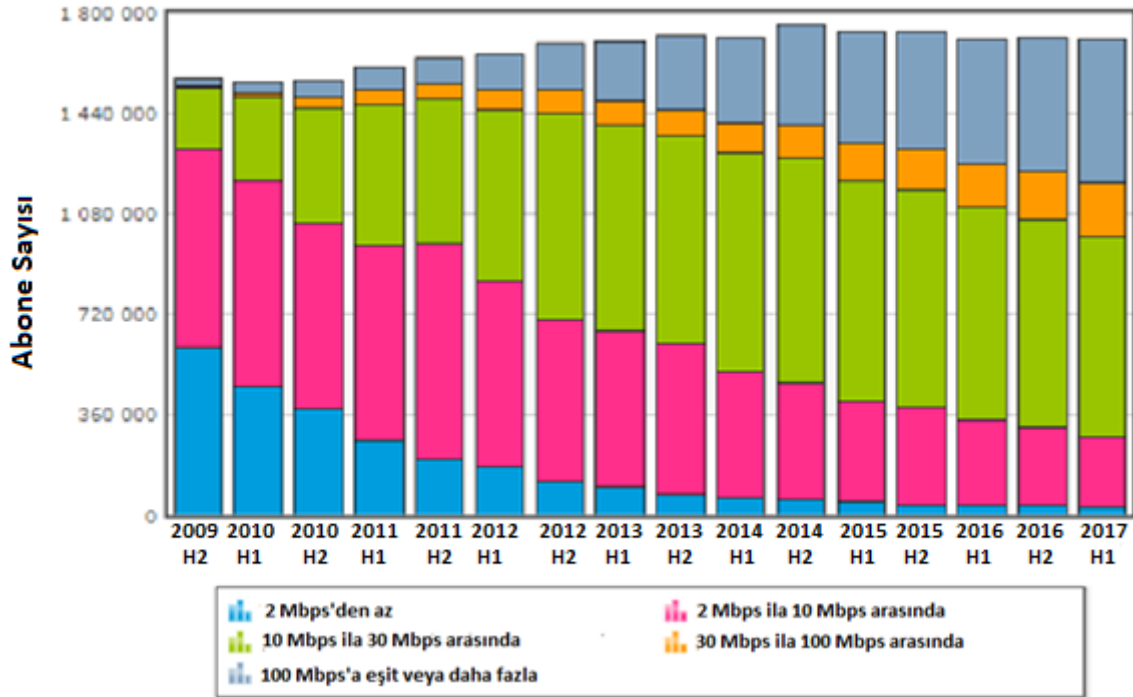
FICORA tarafından verilen lisans, yeryüzünden 550 ila 580 kilometre yükseklikteki yörüngede dönen Iceye Oy uydularını kapsamaktadır. Yörüngedeki bir dönüş süreci yaklaşık 1 saat 36 dakika sürmektedir. Iceye uyduları yaklaşık 100 kg ağırlığındadır. FICORA için, lisans süreci yaklaşık 1.5 yıl süren bir çalışmanın sonucudur.⁹

⁹ Konuya ilişkin ayrıntılı bilgiye <https://www.viestintavirasto.fi/en/ficora/news/2017/ficoragrantsradio-licenceforinlandsfirstcommercialsatellite.html> adresinden ulaşılabilir.

2. Finlandiya'da Sabit Genişbant Aboneliklerinde Yüksek Hızlar

2017 yılının ilk yarısına ait FICORA istatistikleri, sabit ve mobil genişbantta hızların artmaya devam ettiğini göstermektedir. Toplam abone sayısı ise hemen hemen aynı kalmıştır. Mobil paketlerdeki artış sayısı limitsiz veri paketlerine geçişi içermektedir.

2017 yılının ilk yarısında, 100 Mbps veya daha fazla hıza sahip sabit genişbant abonelerinin sayısı yarım milyonu aşmış ve haziran ayı sonunda 510 bin civarına ulaşmıştır. Finlandiya'da yaklaşık olarak 30 bin sabit genişbant abonesi 300 Mbps veya daha yüksek aktarım hızına sahiptir ve bunların neredeyse yarısı 1,000 Mbps (1 Gbps) hıza ulaşmıştır.

şekil 1: Sabit Genişbant Abonelerinin Hıza Göre Dağılımı

Sınırsız veri paketine sahip hane mobil genişbant aboneliği sayısı beş milyondan fazla artmıştır. Sınırlı veri paketine sahip mobil abonelikler, işletmelerin yanısıra evlerde de azalmıştır.

Ayrıca veri aktarım hızı sınırlamaları mobil şebekede de azalmıştır. Yaklaşık 2 milyon mobil abone, asgari 100 Mbps'lik bir sınırlandırma içermektedir. İlk yarıda 100 Mbps

hıza sahip mobil aboneliklerin sayısı üçte bir oranında artmıştır. Satılan yaklaşık 700 bin mobil aboneliğin veri aktarım hızı 300 Mbps veya daha yüksektir.

Bu değişiklikler, veri hacimlerine de yansımıştır. Mobil veri kullanımı güçlü bir büyüme ile devam etmiştir, ancak yüzdeler büyüme yavaşlama belirtileri göstermektedir. 2017 yılının ilk yarısında mobil veri aktarımı, geçen yıla göre % 57 oranında artarak kullanıcı başına 22 gigabayt ortalama aylık hacme ulaşmıştır. Önceki eğilimlere paralel olarak, SMS kullanımı 2016 yılının ilk yarısına göre % 15 ve sesli arama dakikaları % 2 oranında azalmıştır.¹⁰

İSPANYA

CNMC'nin Telefonica'nın Sosyal Tarife Konusundaki Raporu

İspanya Düzenleyici Kurumu CNMC, Telefónica'nın evrensel hizmet kapsamına dâhil sosyal tarife değişikliklerine yönelik bağlayıcı olmayan bir rapor yayımlamıştır¹¹. Sosyal tarifeyi düzenleme konusunda yetkili makam olan Dijital Gündem Bakanlığı'nın 2007 yılı kararına göre, Telefónica'nın sosyal tarife değişikliği;

- Aylık hat kirasında % 95;
- Ağ terminal ekipmanının kurulum ve bağlantı ücreti üzerinden % 70

indirim içermektedir ve bu indirim sadece emekliler ile aile geliri belirli bir eşiğin altında olanlar için geçerlidir.

CNMC, sosyal tarifenin kapsamını, emekli olanların yanısıra, emekli olmaksızın düşük geliri kişileri kapsayacak şekilde genişletmeyi önermektedir.

¹⁰ Konuya ilişkin ayrıntılı bilgiye https://www.viestintavirasto.fi/en/ficora/news/2017/morethanhalfamillion_100mbpsfixedbroadbandsubscriptionsinfinland.html adresinden ulaşılabilir.

¹¹ Konuya ilişkin ayrıntılı bilgiye <http://www.cullen-international.com/product/documents/sections/?section=f11c57d8-d228-4808-937e-99d3d4b5947f&orderBy=country&uniqueNumber=B5TEEU20170011> adresinden ulaşılabilir.

CNMC, Telefónica'nın önerdiği sosyal tarifede, tek taraflı olarak sabit telefon erişim servisini başka bir hizmetten ayrı olarak satın almaya şart koşmakta olduğunu, bu nedenle, Telefónica'nın teklifinin fiilen sosyal tarifeye aykırı olduğunu ifade etmektedir. CNMC, bu teklifin ekonomik ve sosyal açıdan haksız olduğunu, yapay olarak sosyal tarife etkinliğini sınırlayacağını ve geçerli yönetmeliklere dayanmadığını düşünmektedir.

ABD

1.Sprint ve T-Mobile Birleşmesi

ABD'nin önde gelen mobil işletmecilerinden Sprint ve T-Mobile'ın hisseye-hisse şeklinde tasarladığı birleşme anlaşmasının her iki işletmecinin de çeyrek dönem gelirlerini açıklamasını müteakip gerçekleşeceği düşünülmektedir. Her iki işletmeci de birleşme öncesi son bir adım olarak Sprint'in değerini belirleyecek dönüşüm oranı üzerinde çalışmaktadır.

Sprint 2014 yılının Temmuz ayında Deutsche Telekom'un alt grup şirketi olan T-Mobile'ın hisselerinin bir kısmını satın almak için hisse başı 40 ABD dolarından toplam 32 milyar ABD doları teklif etmiş olup önerilen anlaşma T-Mobile'ın hisselerinin yaklaşık %15 - %20'sini almaya odaklanmıştır. Anlaşma ABD otoriteleri tarafından pek olumlu karşılanmadığı için Sprint'in bağlı olduğu SoftBank tarafından rafa kaldırılmıştır.

FCC'nin yeni başkanı Ajit Pai'nin iş dünyasına bakışı selefi olan Tom Wheeler'dan daha ılımlı olsa da iki şirketin birleşmesinin yeni ABD yönetimi tarafından nasıl algılanacağı konusu hala belirsizdir.¹²

¹² Konuya ilişkin ayrıntılı bilgiye <https://www.telegeography.com/products/commsupdate/articles/2017/10/09/sprint-t-mobile-merger-likely-to-be-announced-this-month/> adresinden ulaşılabilir.

2.Verizon, Qualcomm ve Novatel 5G mmWave Denemeleri

Verizon, Qualcomm ve Novatel 5G mmWave teknolojisi konusunda birlikte çalışacaklarını duyurmuş olup, çalışmalar 3GPP tarafından geliştirilen 15 Numaralı 5G endüstri standartlarını referans alacaktır.

Bahsi geçen işletmeciler 5G mmWave teknolojisinin ilk etapta 28GHz ve 39GHz bantlarında çalışmasına odaklanmış olup; temel amaçları günümüz ticari şebekelerinde yaşanan gecikme sürelerinden daha düşük gecikme sürelerinde farklı Gigabit/sn hızlara erişmektir.

Verizon 2017 yılının Mayıs ayında konu hakkında çalışmakta olan Straight Path Communications isimli şirkete 3,1 milyar dolar ödemeyi kabul etmiş olup bu konuda AT&T ile ciddi bir rekabete girmiştir. Virginia merkezli Straight Path Communications bütün ülke çapında 5G mmWave uyumlu çok sayıda uygulama gerçekleştirmiş olup aynı zamanda çok sayıda 28GHz ve 39GHz yetkilendirmesinin de sahibi konumunda olan bir şirkettir.¹³

3.3,5GHz Yetkilendirmesinin Yeni Sınırları

ABD düzenleyici otoritesi FCC, yatırımları teşvik etmeye ve teknolojik ilerlemelere ayak uydurmaya yardımcı olacağı düşüncesiyle 3,5GHz bandını yönetmek için koyduğu kurallarda bir takım değişiklikler üzerinde çalışmaktadır. FCC bu konuda kamuoyundan ilk etapta “Öncelikli Erişim Yetkilendirmesi” olarak bilinen ve 3,5GHz bandının üç katmanlı çerçevesinin ikinci hizmet katmanını düzenleyen kurallarda meydana gelebilecek olası değişiklikler hakkında geri bildirim istemektedir.

Bahsi geçen bu değişiklikler, yenileme imkânını da içeren daha uzun yetkilendirme koşulları, daha büyük coğrafi yetkilendirme alanları ve yetkilendirme ihaleleri ile ikincil piyasa işlemlerine ve bazı teknik kriterlere ilişkin kurallarda yapılan köklü değişiklikleri de içermektedir.

¹³ Konuya ilişkin ayrıntılı bilgiye <https://www.telegeography.com/products/commsupdate/articles/2017/10/18/verizon-qualcomm-novatel-team-up-for-5g-mmwave-trials/> adresinden ulaşılabilmektedir.

FCC, yetkilendirme kuralları ve teknik kurallardaki bu değişikliklerin yatırım teşviklerini artırmaya, spektrumun daha verimli kullanımını teşvik etmeye ve hem kentsel hem de kırsal alanlardaki şebeke altyapısını güçlendirmeye yardımcı olmasını beklemektedir. 5G şebekelerinin temel bileşeni olan 3,5GHz bandının bu amaçla kullanılması da süreci ivmelendiren bir adım olacaktır.

FCC öte yandan, ABD'deki numara taşınabilirliğinin ülke çapına erişmeyen sınırlı kapsamını genişletmek istemekte ve bu nedenle ülke çapında numara taşınabilirliğini sağlamanın en iyi yollarını bulma konusunda kamuoyundan görüş ve değerlendirmelerini beklemektedir. FCC'ye göre ülke çapında numara taşınabilirliği tüketicilere ve rekabete birçok yönden fayda sağlayacaktır. Bu uygulama, altyapısı olmadığı için herhangi bir coğrafi bir numarayı kullanamayan küçük işletmeciler için oyun alanını genişletirken kablo ve VoIP bağlantı noktalarını kablosuz bağlantıdan daha sınırlı hale getiren farklılıkları da ortadan kaldıracaktır. Bütün bu süreçler ise uzak mesafe aramaları için şebeke verimliliğini artıracaktır.¹⁴

¹⁴ Konuya ilişkin ayrıntılı bilgiye <https://www.telegeography.com/products/commsupdate/articles/2017/10/27/fcc-plots-3-5ghz-licensing-overhaul-consults-on-nationwide-portability/> adresinden ulaşılabilir.

2. ULUSLARARASI KURULUŞLAR/BİRLİKLER

OECD

OECD Dijital Ekonomi Görünümü 2017 Raporu

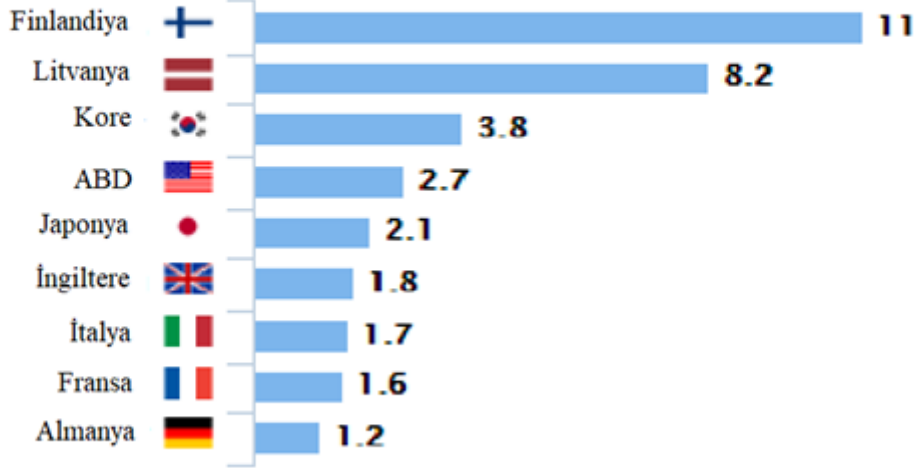
Dijital teknolojiler etkileyici ilerlemeler sağlamaya devam etmektedir. İnternet altyapısı gelişmekte ve dijital araçların kullanımı artmaktadır. Dijital yeniliğin toplumsal etkileri de çeşitli alanlarda daha belirgin hale gelmiştir. Bununla birlikte, ülkeler, işletmeler ve toplumlar arasındaki ilerleme eşişsizdir. Yeni yayınlanan OECD raporuna göre, dijital imkânlarla erişimin artırılması ve bu teknolojilere erişim konusunda geride kalanlara yardımcı olunması, dijital dönüşümün faydalarını artıracak ve ekonomilerde ve insanlar arasında yaygın şekilde paylaşılmalarına yardımcı olacaktır.

Paris'teki OECD Küresel Parlamenterler Grubu toplantısında OECD Genel Sekreteri yaptığı açıklamada, "Dijital dönüşümün, ülkeler, şirketler ve hane halkları arasında aynı hızda gerçekleşmediğini, eşişsiz fırsatlara dönüştüğünü ve vatandaşlar ve işletmelerce, dijital araçlara makul bir şekilde erişilebilmesinin ve bunları tam olarak kullanma becerilerinin artırılarak dijital dünyanın güçlendirilmesi gerektiğini" ifade etmiştir.

OECD Dijital Ekonomi Görünümü 2017 Raporu, hükümet politikalarının büyük teknoloji firmalarının liderliğindeki ekonomilerin ve toplumların dijital yenilikçiliğine ve dönüşümüne ayak uyduramadığını ileri sürmektedir. Ayrıca raporda, ülkelerin çabalarını hızlandırması, eğitim ve becerilere daha fazla yatırım yapması ve dijital dönüşümü daha üretken ve kapsayıcı hale getirmek için büyük veri analizi ve bulut bilişim gibi gelişmiş teknolojilerin, özellikle de küçük işletmeler tarafından daha fazla kullanılmasının teşvik edilmesi gerektiği çağrısında bulunmaktadır.

Bazı OECD Ülkelerinde 2016 sonu itibariyle mobil genişbant aboneleri başına mobil veri kullanımı (gigabyte/ay)

Kaynak: OECD Digital Economy Outlook 2017

Ortalama hızlar daha hızlı hale gelmiştir, internet erişimi artmakta ve fiyatlar düşmektedir. Ancak, mesajlaşma, iletme, haritalar ve video akış hizmetleri için mobil uygulamaları gittikçe artan bir şekilde kullanan insanlar açısından dijital ekonominin önemli bir etkeni olan mobil veri kullanımı bazı ülkelerde özellikle de Finlandiya ve Letonya'da diğerlerine oranla çok daha hızlı bir şekilde büyümektedir.

Genel internet kullanımında, 2016 yılında Danimarka, İzlanda, Japonya, Lüksemburg ve Norveç'te nüfusun % 97'sinden fazlası internet kullanmaktadır. 16-24 yaş grubundaki çocukların % 95'inden fazlası çevrimiçi olmasına karşın, 55-74 yaş grubundaki insanların yaklaşık % 63'ü interneti kullanmaktadır.

OECD üyesi ülke firmalarında yüksek hızlı internete sahip olma oranı 2010 yılında % 86 iken 2016 yılında % 95'e yükselmiştir. En büyük artışlar Meksika, Letonya ve Polonya'da gerçekleşmiştir. Ancak, özellikle Meksika, Yunanistan, Polonya ve Türkiye'de büyük ve küçük firmalar arasında hala farklar bulunmaktadır. Küçük firmalar, büyük veri analizi ve bulut bilişim gibi ileri teknolojilerin kullanımında geride kalmıştır.

Rapor, dijital eşitsizlikleri ortaya çıkarmanın yanı sıra, hükümetlerin yeni çalışma biçimlerinin ortaya çıkışını ve gelişmekte olan ticaret ortamını dikkate almak suretiyle iş hukukunu, ticaret anlaşmalarını ve diğer mevzuatları gözden geçirmesini de önermektedir. Ayrıca hükümetleri dijital veri alımını etkileyebilecek veri ihlalleri ve güvenlik olaylarıyla ilgili artan endişeler karşısında dijital güvenlik ve gizlilik riskleriyle mücadele etmek için birlikte çalışmaya çağırılmaktadır.

Dijital Ekonomi Görünümü 2017 Raporundaki diğer önemli hususlar aşağıda belirtilmektedir:

- 2005 yılında OECD bölgesindeki yetişkinlerin % 30'u internete erişim sağlayabilirken bu oran 2016 yılında % 83'e ulaşmış ve günlük olarak internete girme oranı ise aynı dönemler arasında % 56'dan % 73'e yükselmiştir. 2016 yılında her iki kişiden birisi internet üzerinden alışveriş yapmıştır ve e-devlet hizmetlerini kullanma oranı ise 2010'da % 36 iken 2016 yılında % 52 olmuştur. 2011 yılında AB'de her dört kullanıcıdan birisi mobil internet aboneliği iken, 2016 yılında bu oran üçte ikiye yükselmiştir.
- 2015 yılı sonunda mobil genişbant aboneliği % 91 iken Aralık 2016'da bu oran % 99 olmuştur. Japonya mobil genişbant aboneliği oranında % 152'lik oranla liderliği elde etmiştir.
- OECD alanı boyunca sabit genişbant ağlardaki fiberin ortalama payı, hala % 21 seviyesindedir. Bu oran Japonya'da % 75 ve Kore'de % 74 iken, Avusturya, Belçika, Almanya, Yunanistan, İrlanda ve İsrail'de yaklaşık % 2'dir.
- Abonelik başına mobil veri kullanımı hızla artmaktadır, ancak ülkeler arasında büyük farklar bulunmaktadır. Finlandiya'da kullanım (11 GB) Slovak Cumhuriyeti'ndeki kullanımdan (0.7 GB) 15 kat fazladır. Letonya, Avusturya, İsveç ve Danimarka'da oranlar OECD ortalamasının üstündedir.
- Yüksek hızlı internet ücretleri, özellikle yüksek hacimli veri paketleri için azalmaya devam etmektedir. 200 GB aylık sabit aboneliğin ortalama ücreti, Haziran 2013'te 43 ABD Doları iken Haziran 2016'da % 15.4 oranında düşerek 37 ABD Doları olmuştur. 2 GB mobil paket ücreti ise, Mayıs 2013'te 71 ABD Doları iken, Mayıs 2016'da 39 ABD Doları'na düşmüştür.

- 2014 yılı itibarıyla OECD ülkelerinde yaklaşık 750.000 endüstriyel robot faaliyet göstermektedir. Bunların üçte ikisinden fazlası sadece dört ülkede bulunmaktadır (azalan kullanım sırasına göre Japonya, Amerika Birleşik Devletleri, Kore ve Almanya). Bu dönemde, Çin'de faaliyet gösteren 86,000'den fazla robot bulunmaktadır.
- 2016 yılı itibarıyla, OECD işletmelerinin % 24'ünden fazlası bulut bilişimi kullanmaktadır. Bu oran Polonya'da % 8 iken Finlandiya'da % 57'dir. Çoğu ülkede, büyük işletmeler arasında kullanım oranı % 50'ye, küçük ve orta ölçekli işletmelerde ise sırasıyla % 22'ye ve % 32'ye yaklaşmaktadır.
- 2015 yılında OECD bölgesindeki bireylerin yaklaşık % 3'ü son üç ay içinde bir çevrimiçi gizlilik ihlali yaşadığını belirtmiştir. 11 ülkede yapılan bir ankette, 2005 yılında işletmelerin % 16'sı şifreleme teknolojisi kullanırken bu oran 2015'te % 41'e yükselmiştir.¹⁵

GSMA

Avrupa Mobil Ekonomi Raporu

GSMA Intelligence her yıl yayınladığı Avrupa Mobil Ekonomi Raporu'nun 2017 yılı versiyonunu yayımlamış olup söz konusu raporda yer alan ana unsurlar aşağıda özetlenmektedir:

- *4G hizmetine geçiş devam etmesine rağmen en yüksek abone penetrasyonu hala Avrupa ülkelerindedir.*

2017 yılının ilk yarısı itibarıyla Avrupa nüfusunun %84'ü (457 milyon kişi) mobil hizmetlere yönelik abonelik sahibidir. Avrupa genelinde piyasa doygunluğu maksimuma yaklaştığından gelecekteki abone artışları, Fransa ve İspanya gibi penetrasyon artışı potansiyeli bulunan piyasalarda yoğunlaşacaktır. 4G hizmetleri

¹⁵ Konuya ilişkin ayrıntılı bilgiye <http://www.oecd.org/newsroom/unequal-access-and-usage-could-hold-back-potential-of-digital-economy.html> adresinden ulaşılabilmektedir.

bölgede hızla benimsenmekte olup, 2016 yılı sonuna kadar Avrupa'da toplam 226 milyon 4G bağlantısı yapılmıştır (yıllık% 46 artış). Bu rakam M2M hariç toplam bağlantıların üçte birinden fazlasını oluşturmaktadır. 2017 yılında 4G bağlantılarının sayısı 3G bağlantılarını geçmiş olup; 2020'ye varıldığında 4G'nin toplam aboneler içindeki payı %61'e ulaşacaktır.

4G teknolojisi sürekli gelişme üzerine tasarlanmıştır. İşletmeciler MIMO ve taşıyıcı birleştirme gibi teknolojik ilerlemelere dayanan yatırımlarını kullanarak şebeke performansını iyileştirmeye odaklandıkları için 4G teknolojisinin gelecekte de gelişme şansı vardır. 4G ile sunulan hızların 1 Gbps'nin üstüne çıkma potansiyeline sahip olması nedeniyle, 4G üzerinden geliştirilen hizmetler sürekli bağlı olmayı talep eden ve yüksek hız arayan tüketicilere önemli yararlar sağlayacaktır

- *Avrupa'daki 5G bağlantılarının sayısı 2025'e kadar toplam bağlantıların üçte birine ulaşacaktır.*

Avrupa Komisyonu ve Avrupa'daki endüstri oyuncuları, 5G hizmetleri ticari olarak hayata geçmeden önce önümüzdeki on yılın sonuna kadar 5G teknolojisinin geliştirilmesinde liderlik rolünü kazanmaya çalışmaktadır. GSMA Intelligence, Avrupa'nın 2025 yılında 214 milyon 5G bağlantıya ulaşacağını ve bu rakamın toplam bağlantıların %30'undan biraz fazla olacağını tahmin etmektedir. 2025 yılına kadar bölgesel anlamda 5G bağlantılarından en büyük payı Asya Pasifik bölgesi alacak olup bunu Avrupa ve Kuzey Amerika takip edecektir.

5G hizmetinin Avrupa'da yayılmasıyla ilgili beklentiler göz önüne alındığında, başlangıç yıllarında hizmetin benimsenme hızının 4G'deki benimsenme hızını aşması beklenmektedir. Bu hızın doğal bir sonucu olarak 2025'e gelindiğinde 5G kapsamının Avrupa'daki nüfusun neredeyse dörtte üçüne ulaşacağı öngörülmektedir. Avrupa ülkeleri içinde 5G konusunda lider olmak için yarışan ülkeler Almanya, İngiltere ve Fransa'dır. Bu ülkelerde 5G yatırımları hâlihazırda sürmekte olmasına rağmen, 5G'nin yatırım getirisinin ne olacağı konusu belirsizliğini korumakta ve tahminler geniş çapta değişmektedir. Buna rağmen, bu sermaye harcamalarının çoğunun 2020'den sonraki dönemde oluşacağı tahmin edilmektedir.

- *Mobil gelir artışı istikrara kavuşmaktadır ancak genel görünüm mütevazı kalmıştır.*

Avrupa'daki gelir artışı, uzun süren negatif ya da sabit hızlı büyümenin ardından istikrar işaretleri göstermektedir. Toplam mobil gelir 2016'da 143 milyar avroya ulaşmış olup bu rakamın 2020 yılı sonunda %0,4'lük bir bileşik yıllık büyüme oranı ile 146 milyar avroya yükselmesi beklenmektedir. Gelecekteki görünüm belirsiz olsa da, istikrarlı performans, artan veri talebi, daha iyi bir makroekonomik zemin ve düzenleyici uygulamaların azaltılması destekleyici etki göstermektedir. Mobil veri trafiğinin 2016 ve 2022 yılları arasında %42'lik bir yıllık artış oranı ile ayda ortalama 15,8 exabyte seviyesine ulaşması beklenirken, mobil işletmeciler de bu artışı gelire dönüştürmenin yollarını araştırmaktadırlar.

- *Mobil sektör iş dünyasına ve ekonomik büyümeye katkıda bulunmaktadır.*

Mobil teknolojiler ve hizmetler 2016 yılında Avrupa'daki GSYİH'nın %3,4'ünü oluşturmuş ve bu oran yaklaşık 540 milyar avroluk ekonomik katma değer sağlamıştır. Avrupa'da verimlilik konusunda güçlü bir büyüme yaşanmakta olup, M2M teknolojisinin benimsenmesi ile sanayi ve hizmetlerin sayısallaştırılması nedenleriyle bu rakamın 2020 yılına kadar yaklaşık 670 milyar avroya (GSYİH'nın %3,9'u) yükseleceği tahmin edilmektedir.

Mobil ekosistem, 2016 yılında 2,6 milyon kişiye iş olanağı sunmuştur. Bu rakam doğrudan mobil işletmecilerin çalışanlarına ek olarak sektör tarafından yaratılan etkinlik nedeniyle ekonominin geri kalanında dolaylı olarak desteklenen çalışanları da içermektedir. Sektör kamu finansmanına da vergilendirme şeklinde destek olmaktadır. 2016 yılında sektörden başta KDV, kurumlar vergisi ve istihdam vergileri olmak üzere toplam 100 milyar avro vergi geliri elde edilmiştir.

- *Mobil sektör bölgenin katılımcılığını ve yenilikçiliğini desteklemektedir.*

Avrupa, mobil ekosistemdeki yeni teknolojilerin, yeni hizmetlerin ve kullanım örneklerinin artmasının yarattığı yenilikçiliği deneyimlemeye devam etmektedir. Avrupa'daki mobil işletmeciler nesnelere interneti gibi yeni pazarların gelişiminde öncü rol oynarken yetkilendirilmiş düşük güç, geniş alan (LPWA) gibi ticari

çözümlere de ilgi göstermektedir. Mobil şebekeler bu gelişmelerin bir sonucu olarak gelecekte, sadece insanlara değil milyarlarca bağlı cihaza da hizmet sunacaktır. Bağlantıların artması akıllı şehirler, akıllı kamu hizmetleri ve akıllı sağlık hizmetleri gibi çok sayıda yeni hizmetin geliştirilmesini destekleyecektir.¹⁶

BEREC

1.Sorunlu Bölgelerde Mobil Erişim

BEREC ve Radyo Spektrum Politika Grubu (Radio Spectrum Policy Group, RSPG) "sorunlu bölgelerde" mobil bağlantıyı kolaylaştırmaya yönelik ortak bir rapor taslağının kamuoyu görüşüne açılmasını onaylamışlardır¹⁷.

Taslak rapor, mobil bağlantının sınırlı veya mevcut olmadığı "sorunlu bölgelerde" mobil bağlantının kolaylaştırılması için girişimlerin kapsamlı ve karşılaştırmalı bir değerlendirmesini sunmaktadır. Özellikle, bu sorunu çözmek için kabul edilen düzenleyici ve yasal önlemlere odaklanılmıştır.

Taslak raporda, dört alan kategorisi açıklanmaktadır: kapalı alan, ulaşım araçları, kâr amacı gütmeyen alanlar ve diğer alanlar (korunan alanlar, "gri" alanlar, düşük hizmet kalitesi alanları). Her bir sorun alanı türü için, taslak rapor, belirlenen sorun alanlarında karşılaşılan zorlukları ve AB üyesi ülkeler tarafından uygulanan veya değerlendirilen farklı teknik, düzenleyici veya yasal çözümleri ve uygulamaları açıklamaktadır.

¹⁶ Konuya ilişkin ayrıntılı bilgiye

<https://www.gsmaintelligence.com/research/?file=89a59299ac2f37508b252124726a1139&download> adresinden ulaşılabilir.

¹⁷ Konuya ilişkin ayrıntılı bilgiye http://bereg.europa.eu/eng/news_and_publications/whats_new/4618-berec-rspg-joint-report-on-facilitating-mobile-connectivity-in-challenge-areas-berec-and-rspg-seek-your-views-ends-28-november-2017 adreslerinden ulaşılabilir.

BEREC ve RSPG ortak rapor taslağı hakkında 31 Ekim'den 28 Kasım'a kadar sürecek bir kamuoyu görüşü süreci başlatarak paydaşlardan geri bildirim almayı planlamaktadırlar.

Ayrıca, BEREC içeriğın ve cihazların telekomünikasyon piyasası üzerindeki etkisini analiz eden bir rapor, mobil kapsama alanının izlenmesi hakkındaki ortak konum dokümanı ve BEREC 2018 yılı iş planı hakkında da tüm paydaşları Kasım ayı içerisinde görüş vermeye davet etmektedir.

2.BEREC Paydaşlar Forumu

BEREC özellikle düzenleyici çerçevenin gözden geçirilmesi gibi önemli görünen konularda 18 Ekim 2017 tarihinde Brüksel'de elektronik haberleşme ve BİT sektör paydaşlarının toplandığı 5. Paydaş Forumu'nu düzenlemiştir¹⁸. Ayrıca, forum çok yüksek kapasiteli ağılara yapılan yatırımların Gigabit toplumunun ortaya çıkması için hayati önem taşıdığı bir dönemde yeni yatırım ve rekabet modellerini teşvik edecek en iyi düzenleyici yaklaşımları tartışmak için bir fırsat sağlamıştır.

BEREC paydaş forumu konuşmacıları, fiber ağılara daha fazla yatırım yapılmasını teşvik etmek için düzenlemelerin gevşetilmesinin gerekli olmadığı düşüncesini seslendirmişlerdir. Bu konu, 25 Ekim'de gayri resmi üçlü müzakere aşamasına geçecek olan Avrupa Elektronik Haberleşme Yasası (European Electronic Communications Code, EECC) hakkındaki tartışmalardaki en kritik konulardan biri olarak ortaya çıkmaktadır.

Ayrıca, Andrus Ansip (sayısal tek pazar için Avrupa Komisyonu Başkan Yardımcısı) forumda yaptığı kapanış konuşmasında üye devletlerin spektrum politikasının daha iyi eşgüdümünü sağlayan kurallara uyma konusunda isteksizliğinden "endişe duyduğunu" belirtmiştir.

¹⁸Konuya ilişkin ayrıntılı

http://berec.europa.eu/eng/document_register/subject_matter/berec/press_releases/7357-5th-berec-stakeholder-forum-incentivising-new-models-of-investment-and-fostering-innovation-in-a-convergent-market ve <http://www.cullen-international.com> adreslerinden ulaşılabilir.

Forumdaki tartışmalar iki temaya odaklanmıştır: altyapı yatırımları ve son kullanıcı düzenlemeleri. Altyapı yatırımlarıyla ilgili olarak Maxime Lombardini (İliad) ve Filipa Carvalho (NOS), alternatif şebeke operatörlerinin yerleşik işletmecilere göre fiber ağlara daha fazla yatırım yaptıklarını belirtmiştir. Maxime Lombardini, düzenlemelerin gevşetilmesine karşı çıkarak "düzenleyici tatillerin yatırım tatillerine yol açtığını" ileri sürmüştür.

Sayısal tek pazar için Avrupa Komisyonu Başkan Yardımcısı Andrus Ansip'te, rekabetin korunması ile yatırımların teşvik edilmesi kurallarının bir arada bulunması gerektiği yönünde görüş bildirmiştir. Yatırımcıların risk almalarını sağlamak için istikrarlı kurallara gereksinim duyduklarını kabul etmekle birlikte "rekabetin yatırımı teşvik ettiğini" görüşünü paylaşarak rekabetin korunması kuralı olmadan yatırımların teşvik edilemeyeceği görüşünün altını çizmiştir.

Hem Lombardini hem de Carvalho, düzenlemelerin aktif erişim çözümleri yerine pasif erişim çözümlerini temel alması gerektiği yönündeki güçlü arzusunu dile getirmiştir. Carvalho, ortak yatırım kavramının önemli olduğunu ancak bu kavramın rekabeti azaltmak için bir argüman olarak kullanılmaması gerektiğinin de altını çizmiştir. ARCEP ve 2017 yılı BEREC başkanı Sebastien Soriano ise deregülasyonun yatırım için iyi bir "sahte haber" olduğunu söylemiştir.

Alistair Davidson (WIG, bir radyo sitesi altyapı sağlayıcısı) paylaşılan altyapının önemine değinirken, özellikle sadece toptan hizmet sağlayıcılar için herhangi bir paylaşım zorunluluğuna karşı uyarıda bulunmuştur.

Brad Burnham (Birleşik Devletler yatırım şirketi Union Square Ventures), küresel karşılaştırmalar yaparken ortaya atılan daha genel görüşün aksine geniş bant ağlarında yatırımları teşvik açısından Avrupa'nın ABD'den daha iyi bir konumda olduğunu düşündüğünü belirtmiştir. Yatırımların sınırlı kalmasını ABD pazarındaki iki önemli altyapı sağlayıcısının baskın konumuna bağlamıştır. Bu kapsamda, çok az sayıda dikey olarak bütünleşmiş oyuncuların bulunduğu piyasa yapısının tehlikelerine dikkat çekmiştir. Ayrıca ABD'de altyapı paylaşımının (kanallar ve direklerin) yeterince geliştirilmediğini de belirtmiştir.

Son kullanıcı düzenlemeleriyle ilgili olarak Kevin Martin (Facebook), düzenleyici yükümlülüklerin, farklı servis ve sağlayıcı türlerine farklı şekillerde uygulanacağını ve faturalandırma gereksinimlerinin, tüketiciler üzerinde doğrudan ücret talep etmeyen OTT gibi hizmetlere kolayca uygulanamayacağını ifade etmiştir.

Guillermo Beltrà (BEUC), hizmet paketlerinin (bundling) artan kullanımdan kaynaklanan risklere yönelik uyarıda bulunmuştur. Özellikle, tüketicilerin farklı hizmetlere geçmelerine engel teşkil edilmesi, ek ürünler satın almaya zorlanması ve aynı paket içinde yer alan farklı hizmetlerden farklı düzenleyici otoritelerin sorumlu olabileceği uygulama sorunları ortaya çıkabileceğini ifade etmiştir.

3. AB SAYISAL TEK PAZARI

1. Avrupa Komisyonu'nun Sosyal Meseleler ve Yeniliklerle İlgili Yatırım Kararı

Avrupa Komisyonu 30 Ekim 2017 tarihinde AB araştırma ve yenilik programı Horizon 2020 kapsamında, 2018-2020 arasında 30 milyar Euro'nun nasıl harcanacağına yönelik açıklama yapmıştır¹⁹. Horizon 2020, AB'nin toplamda 77 milyar Avroluk bir araştırma ve yenilik fonudur. Fon yer çekimsel dalgaları ve başka sistemlerdeki gezegenlerin keşfi gibi dünya çapında ses getiren çok önemli buluşlarda kullanılmıştır. AB fonunun bundan sonraki 3 yıllık kullanım döneminde, daha az sayıda fakat önem derecesi yüksek alanlara yönlendirilmesi planlanmaktadır. Bu kapsamda fonun belli bir kısmının sayısal ekonomi alanına yönlendirileceği görülmektedir.

2.2017 ECTA Düzenleyici Konferansı

Komisyon tarafından önerilen taslak Avrupa Elektronik İletişim Kanunu, 28-29 Kasım 2017 tarihleri arasında Brüksel'de gerçekleştirilecek olan ECTA Düzenleyici Konferansının en önemli gündem maddesi olacaktır²⁰. Taslak öneri ile özellikle rekabet ve yatırım alanlarında reform yapılması amaçlanırken, Avrupa İletişim Sektörü için ortaya çıkan fırsatlar ve sorunlarla ilgili diğer konularda görüşülecektir. Güvenlik, işbirliği, bağlı ve otomatikleştirilmiş mobilite ile hizmet birleştirmeleri ve sunumu bu anlamda öne çıkan konular olacaktır.

Konferans süresince bir dizi açılış konuşmaları ve panel tartışmaları ile üst düzey politika belirleyiciler, endüstri paydaşları ve bağımsız uzmanlar birbirleri ve katılımcılarla tartışarak AB elektronik haberleşme sektörü için en doğru düzenleyici yaklaşımın ne olacağını bulmaya çalışacaklardır. Ayrıca Avrupa elektronik iletişim pazarlarına rekabeti getiren girişimcilerin kendi aralarındaki tartışmaları yeni

¹⁹ Konuya ilişkin ayrıntılı bilgiye <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/news/commission-invest-eu30-billion-new-solutions-societal-challenges-and-breakthrough-innovation> adresinden ulaşılabilir.

²⁰ Konuya ilişkin ayrıntılı bilgiye <https://www.ectportal.com/ecta-conferences/2017/home> adresinden ulaşılabilir.

düzenleyici kuralların neler getireceği ve sosyal ve ekonomik refahın engellenmemesi için gelecekteki düzenlemelerin nasıl olması gerektiğine dair endüstri temelli bir vizyonun ortaya çıkmasını sağlayacaktır.

ECTA'nın konferansları, Avrupa elektronik haberleşme sektörüne yönelik bazı birincil düzenleyici ve rekabet olaylarının bir parçası olarak değerlendirilmekte olup ve Avrupa'da Avrupa Komisyonu, Parlamento ve Bakanlıklar gibi politika oluşturan kurumların bir yetkililerine ile birlikte Avrupa'da Ulusal Düzenleyici ve Rekabet Kurumu yetkililerine hitap etmektedir. Etkinlik; Avrupa, ABD ve Asya-Pac'tan yerleşik/alternatif işletmecilerin üst düzey yöneticileri, finans / strateji direktörleri, yasal, düzenleyici, ekonomi, kamu işleri personeli ve rekabet uzmanları için elektronik haberleşme politikası üzerine en önemli politika tartışma forumlarından birini sağlamakta olup hukuk büroları temsilcilerinin, danışman şirketlerin, finansal kuruluşların, analistlerin ve araştırmacıların düzenleme ve rekabetin elektronik haberleşme sektörü üzerindeki etkisine odaklanmaktadır.

ECTA Düzenleme Konferansı, hâlihazırda 14. Senesinde Avrupa elektronik haberleşme sektörü politika yapıcıları ve endüstri liderleri için yıllık toplantı yeri haline gelmiştir. Güncel ve gündemde yer tutan konferans programına ek olarak, etkinlik üst düzey karar vericiler ile iletişim kurmak için ideal bir network ortamı sağlamaktadır.